

Jak zielona infrastruktura może ochłodzić miasto

2025-04-28

Zmiany klimatyczne to wyzwanie, które dotyka nasze miasta tu i teraz, a ekstremalne upały i wysokie temperatury stanowią coraz większe zagrożenie dla zdrowia mieszkańców miast. Temperatura powietrza to kluczowy element klimatu, wpływający na komfort życia i bezpieczeństwo.

Stawiamy sobie pytanie: jak możemy zmniejszyć skutki przegrzania organizmu i poprawić warunki bioklimatyczne Krakowa? W upalne dni nagrzane powierzchnie betonu i asfaltu podnoszą temperaturę powietrza, przyczyniając się do zjawiska Miejskiej Wyspy Ciepła (MWC), która nasila występowanie fali upałów i nocy tropikalnych.

W Krakowie podjęliśmy wyzwanie, aby to zmienić!

W ramach ekspertyzy [„Rekomendacje z zakresu bioklimatologii, klimatologii miejskiej oraz technologii błękitno-zielonej infrastruktury dla planowanych rozwiązań z zakresu infrastruktury zielonej w wybranych lokalizacjach na terenie Krakowa”](#) opracowanej we współpracy Doradców ds. Klimatu i Środowiska m. Kraków z Instytutem Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz Katedrą Architektury Krajobrazu, Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie opracowano konkretne propozycje adaptacyjne, które mogą realnie poprawić mikroklimat miasta. Przygotowano również projekty zagospodarowania terenu.

Niniejsze opracowanie dotyczy możliwości poprawy, czyli melioracji klimatu i bioklimatu Krakowa poprzez wykorzystanie infrastruktury zielonej. Wszystkie modele klimatyczne przewidują wzrost częstości i intensywności ekstremalnych zjawisk pogodowych w przyszłości. Z punktu widzenia niniejszego opracowania istotny jest przewidywany wzrost częstości występowania fal upałów, a także możliwe zwiększenie długości ich trwania oraz możliwe występowanie znacząco wyższych wartości temperatury maksymalnej niż dotychczas. Będąc świadomym tych zmian, jesteśmy w stanie przygotować się na nadchodzące skutki współczesnej zmiany klimatu.

Niniejsze opracowanie, to kolejny etap analizy przestrzennej Krakowa będący kontynuacją wcześniejszych ekspertyz:

1. [Miejska Wyspa Ciepła](#) – diagnoza obszarów szczególnie narażonych na ekstremalne temperatury
2. [Inwentaryzacja obszarów wrażliwych \(MWC\) pod kątem błękitno-zielonej infrastruktury](#) – wskazanie terenów, gdzie zieleń może pomóc w adaptacji do zmian klimatu.

W najnowszej analizie skupiono się na praktycznych rozwiązaniach.

Zbadano:

- Jak roślinność może realnie obniżyć temperaturę powietrza i poprawić warunki bioklimatyczne w przestrzeniach często uczęszczanych przez mieszkańców.

- Jakie rozwiązania błękitno-zielonej infrastruktury można wprowadzić w newralgicznych przestrzeniach Krakowa.
- Jakie gatunki roślinności najlepiej sprawdzą się w różnych warunkach miejskich.
- Jakiego będą efekty wprowadzonych zmian na temperaturę, jakość powietrza i komfort mieszkańców.

Wybrano 12 lokalizacji na terenie Krakowa uwzględniając następujące parametry: duży udział powierzchni utwardzonych, które silnie się nagrzewają, niedostateczną ilość zieleni zacieniającej, intensywny ruch pieszego i rowerowego, kluczową rolę w życiu mieszkańców Krakowa.

Lokalizacje:

1. **duże parkingi otwarte:** IKEA, CH Serenada, CH Zakopianka
2. **place miejskie:** Rynek Podgórski, pl. Jana Nowaka Jeziorańskiego, Nowy Kleparz
3. **osiedla bloków:** Podwawelskie, Szkolne, Europejskie
4. **ciągi komunikacyjne:** ul. Wielicka, ul. Lema, al. Solidarności.

Dla każdego z tych typów przestrzeni przygotowano konkretne projekty z rekomendacjami nasadzeń i modyfikacji zieleni, uwzględniając warunki środowiskowe i potencjalny wpływ na poprawę mikroklimatu. Działania związane z wykorzystaniem infrastruktury zielonej, przedstawione w opracowaniu, zostały zaplanowane dla wybranych lokalizacji, które jednak są reprezentatywne dla wielu analogicznych terenów miasta.

Opracowanie obejmuje również analizę planowanego sadzenia drzew na Rynku Głównym, pokazując wpływ tej inwestycji na bioklimat centrum miasta. Zachęcamy do lektury.

Dokument powstał jako realizacja działania C4 projektu LIFE-IP EKOMALOPOLSKA „Wdrażanie Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii dla województwa małopolskiego” (LIFE-IP EKOMALOPOLSKA / LIFE19 IPC/PL/000005) dofinansowanego ze środków programu LIFE Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.